

ระเบียบสำนักทะเบียนกลาง

ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘

ด้วยคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มกราคม ๒๕๔๘ เห็นชอบยุทธศาสตร์การจัดการปัญหาสถานะและสิทธิของบุคคลไร้สถานะที่อาศัยอยู่ในประเทศไทยทุกกลุ่ม โดยให้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนบุคคลที่ไม่มีชื่ออยู่ในระบบทะเบียนราษฎร อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๘ (๑) วรรคสอง และมาตรา ๑๖ แห่งพระราชบัญญัติการทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๔ ผู้อำนวยการทะเบียนกลางออกระเบียบเกี่ยวกับการจัดทำทะเบียนราษฎรไว้ ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม ๒๕๔๘ เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน” หมายถึง บุคคลที่มีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักรแต่ไม่มีรายการในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓ และ ท.ร. ๑๔) เนื่องจากไม่ปรากฏหลักฐานยืนยันถิ่นกำเนิดหรือประวัติของบุคคลหรือมีหลักฐานไม่เพียงพอที่นายทะเบียนจะพิจารณาเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ทั้งนี้ไม่รวมถึงคนต่างด้าวที่เข้าเมืองโดยมิชอบด้วยกฎหมายที่ไม่อยู่ในความควบคุมของทางราชการ หรือรัฐไม่มีนโยบายผ่อนผันให้อาศัยอยู่ในราชอาณาจักรเป็นกรณีพิเศษ

“ทะเบียนประวัติ” หมายความว่า ทะเบียนสำหรับลงรายการของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งจัดทำเป็นรายหมู่บ้านหรือชุมชน

“บัตรประจำตัว” หมายความว่า เอกสารที่นายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นออกให้กับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ได้จัดทำทะเบียนประวัติแล้ว สำหรับใช้เป็นหลักฐานแสดงตัว

ข้อ ๔ ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นจัดให้มีการสำรวจและจัดทำทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่มีภูมิลำเนาหรือถิ่นที่อยู่ขณะสำรวจอยู่ในเขตของสำนักทะเบียนนั้นๆ ตามแบบ ท.ร. ๓๘ ก และบันทึกข้อมูลไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ของสำนักทะเบียน

ข้อ ๕ การลงรายการในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ให้นายทะเบียนจดบันทึกโดยละเอียดตามที่ได้รับแจ้ง รายการใดไม่ทราบให้เขียนข้อความว่า “ไม่ทราบ” แต่อย่างน้อยต้องมีรายการชื่อตัว ชื่อสกุล(ถ้ามี) ที่อยู่ เลขประจำตัว และวันเดือนปีเกิด หรืออายุ (ถ้าทราบ)

รายการชื่อตัว ชื่อสกุล และวันเดือนปีเกิด หรืออายุของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนกลุ่มที่มีความผิดปกติหรือพิการทางสมอง ให้ลงรายการตามที่อยู่ประจำดูแลแจ้ง

รายการที่อยู่ตามวรรคหนึ่ง ให้ลงเลขที่บ้านของบ้านซึ่งบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนพักอาศัยในช่วงเวลาที่มีการสำรวจหรือยื่นคำร้องขอลงทะเบียน ไม่ว่าจะเป็นการพักอาศัยเป็นประจำหรือชั่วคราว สำหรับบุคคลซึ่งไม่มีที่พำนักอาศัยเป็นหลักแหล่งให้ลงรายการเฉพาะชุมชน หรือหมู่บ้าน ตำบล

ข้อ ๖ เพื่อความสะดวกในการจัดทำทะเบียนประวัติหรือปรับปรุงฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้นายทะเบียนอำเภอและนายทะเบียนท้องถิ่นกำหนดเลขประจำตัวประชาชนให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนคนละหนึ่งเลขไม่ซ้ำกัน

เลขประจำตัวของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ประกอบด้วยเลข ๑๓ หลักตามที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนดไว้ท้ายระเบียบนี้

ข้อ ๗ เมื่อนายทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นได้จัดทำทะเบียนประวัติตามข้อ ๔ แล้ว ให้จัดทำบัตรประจำตัวตามแบบท้ายระเบียบนี้ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด มอบให้บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเก็บไว้เป็นหลักฐานแสดงตัว

ข้อ ๘ ให้สำนักทะเบียนกลางจัดเก็บข้อมูลทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนไว้ในระบบคอมพิวเตอร์ โดยแยกต่างหากจากฐานข้อมูลการทะเบียนราษฎรของคนที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน (ท.ร. ๑๓ และ ท.ร. ๑๔)

รายการทะเบียนประวัติที่จัดเก็บในฐานข้อมูลอย่างน้อยต้องมีรายการตามทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ลายพิมพ์นิ้วมือ และภาพใบหน้า และจะมีข้อมูลที่จำเป็นอื่นๆ อีกก็ได้

กรณีหน่วยงานของรัฐมีความจำเป็นต้องการใช้ข้อมูลทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติงาน สามารถร้องขอเชื่อมโยงข้อมูลได้ ทั้งนี้ตามวิธีการที่ผู้อำนวยการทะเบียนกลางกำหนด

ข้อ ๙ การรับแจ้งการเกิดบุตรของคนที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้นายทะเบียนเรียกหลักฐานเพื่อตรวจสอบว่าเด็กที่เกิดได้สัญชาติไทยหรือไม่ หากพบว่าเป็นคนสัญชาติไทยหรือเป็นคนไม่มีสัญชาติไทย ให้ปฏิบัติในการรับแจ้งการเกิดและเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้านตามระเบียบ

สำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ แต่หากไม่สามารถวินิจฉัย
สัญชาติของเด็กได้ ให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งออกสูติบัตรให้ตามแบบ ท.ร. ๐๓๑ และเพิ่มชื่อเด็กใน
ทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ฉบับที่บิดาหรือมารดาของเด็กมีชื่ออยู่

กรณีเด็กเกิดต่างท้องที่ เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งออกสูติบัตรตามแบบ ท.ร. ๐๓๑
ให้ตามวรรคหนึ่งแล้ว ให้คัดสำเนารายการสูติบัตรฉบับดังกล่าวแจ้งไปยังนายทะเบียนประจำสำนัก
ทะเบียนอำเภอหรือนายทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่บิดาหรือมารดาของเด็กมีชื่ออยู่เพื่อดำเนินการ
เพิ่มชื่อเด็กลงในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ฉบับเดียวกับบิดาหรือมารดาของเด็ก

ข้อ ๑๐ การรับแจ้งการตายของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้ใช้แบบพิมพ์
ใบรับแจ้งการตาย (ท.ร. ๔ ตอนหน้า) และเมื่อรับแจ้งการตายแล้วให้นายทะเบียนผู้รับแจ้งออก
มรณบัตรให้ผู้แจ้งตามแบบ ท.ร. ๐๕๑ และจำหน่ายรายการของบุคคลที่ตายในทะเบียนประวัติ
(ท.ร. ๓๘ ก) ที่ผู้นั้นเคยมีชื่ออยู่

กรณีการตายต่างท้องที่ เมื่อนายทะเบียนผู้รับแจ้งออกมรณบัตรให้ตามวรรคหนึ่งแล้ว
ให้คัดสำเนารายการมรณบัตรฉบับดังกล่าว แจ้งไปยังนายทะเบียนประจำสำนักทะเบียนอำเภอหรือ
สำนักทะเบียนท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่ผู้ตายมีชื่ออยู่เพื่อดำเนินการจำหน่ายรายการบุคคลในทะเบียน
ประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก)

ข้อ ๑๑ กรณีการตายของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนเป็นการตายโดยผิ
ธรรมชาติหรือเกิดจากโรคติดต่ออันตราย ให้นายทะเบียนถือปฏิบัติเช่นเดียวกับกรณีของคนไทย
หรือคนไม่มีสัญชาติไทยตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ.
๒๕๓๕

ข้อ ๑๒ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนที่ประสงค์จะย้ายที่อยู่ ถ้าเป็นผู้ที่อยู่ในการ
สงเคราะห์ดูแลของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานเอกชนหรือบุคคลใด จะต้องได้รับ
ความยินยอมจากหน่วยงานหรือบุคคลที่ทำหน้าที่สงเคราะห์หรือดูแลบุคคลดังกล่าวโดยในการแจ้ง
ย้ายที่อยู่สำหรับบุคคลที่ป่วยเป็นโรคทางจิตประสาทหรือพิการทางสมอง หรือเด็ก ให้ผู้บังคับบัญชา
หรือผู้มีหน้าที่ดูแลรับผิดชอบหน่วยงานหรือผู้ที่ได้รับมอบหมาย หรือผู้อุปการะแล้วแต่กรณี เป็น
ผู้ทำหน้าที่แจ้งย้าย

ข้อ ๑๓ การรับแจ้งการย้ายที่อยู่ของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้นายทะเบียน
ผู้รับแจ้งการย้ายออกและย้ายเข้า ดำเนินการ ดังนี้

ก. การย้ายออก

(๑) ให้เรียกตรวจหลักฐานของผู้แจ้งและผู้ที่จะย้ายที่อยู่ ได้แก่ บัตรประจำตัวผู้แจ้ง หลักฐานการยินยอมให้ย้ายที่อยู่ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี) บัตรประจำตัวหรือแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ข) ของบุคคลที่จะย้ายที่อยู่ และหลักฐานอื่นที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

(๒) ตรวจสอบรายการบุคคลผู้แจ้ง และบุคคลที่จะย้ายที่อยู่จากฐานข้อมูลทะเบียนราษฎรในระบบคอมพิวเตอร์

(๓) เมื่อพบว่าบุคคลดังกล่าวมีรายการถูกต้อง ให้ออกใบรับแจ้งการย้ายที่อยู่ ตามแบบ ท.ร. ๐๗๑ ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ มอบให้แก่ผู้แจ้ง

(๔) หมายเหตุการแจ้งย้ายที่อยู่ในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ของสำนักทะเบียน

(๕) เมื่อได้รับใบรับแจ้งการย้ายที่อยู่ ท.ร. ๐๗๑ ตอนที่ ๒ จากสำนักทะเบียนปลายทาง ให้จำหน่ายรายการของบุคคลที่ย้ายที่อยู่ในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ของสำนักทะเบียน

ข. การย้ายเข้า

(๑) ให้เรียกตรวจหลักฐานใบรับแจ้งการย้ายที่อยู่ตามแบบ ท.ร. ๐๗๑ ตอนที่ ๑ และตอนที่ ๒ จากผู้แจ้ง บัตรประจำตัวผู้แจ้ง บัตรประจำตัวหรือแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ข) ของบุคคลที่ย้ายที่อยู่ หลักฐานการยินยอมให้อาศัยอยู่ในบ้านจากเจ้าบ้าน (ถ้ามี)

(๒) เพิ่มรายการบุคคลของผู้ย้ายที่อยู่ในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) ของสำนักทะเบียน

(๓) ส่งใบรับแจ้งการย้ายที่อยู่ ท.ร. ๐๗๑ ตอนที่ ๒ คืนสำนักทะเบียนต้นทาง ข้อ ๑๔ บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนผู้ใดได้รับการเพิ่มชื่อในทะเบียนบ้าน ท.ร. ๑๓ หรือ ท.ร. ๑๔ แล้วแต่กรณี ให้นำทะเบียนจำหน่ายรายการบุคคลและเลขประจำตัวของผู้นั้นในทะเบียนประวัติ (ท.ร. ๓๘ ก) และฐานข้อมูลในระบบคอมพิวเตอร์

ข้อ ๑๕ ให้นำทะเบียนตรวจสอบและปรับปรุงข้อมูลทะเบียนประวัติให้ถูกต้องเป็นปัจจุบันอยู่เสมอ หากตรวจพบหรือได้รับแจ้งจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องว่ารายการในทะเบียนประวัติของผู้ใดไม่ถูกต้อง หรือมีการแจ้งรายการซ้ำซ้อน ให้นำทะเบียนแก้ไขเพิ่มเติม จำหน่าย หรือดำเนินการอื่นใดให้ข้อมูลดังกล่าวมีความถูกต้อง

ข้อ ๑๖ การจำหน่ายชื่อและรายการบุคคล และการแก้ไขรายการในทะเบียนประวัติ เอกสารการทะเบียนราษฎรอื่นและฐานข้อมูลทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้นายทะเบียนปฏิบัติตามระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการจัดทำทะเบียนราษฎร พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยในส่วนของทะเบียนประวัติให้ดำเนินการเช่นเดียวกับทะเบียนบ้าน

ข้อ ๑๗ บัตรประจำตัวของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนและแบบพิมพ์การทะเบียนราษฎรสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ให้เป็นไปตามแบบทำยระเบียบนี้ ดังนี้

- (๑) ท.ร. ๐๓๑ เป็นสูติบัตร ใช้สำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
- (๒) ท.ร. ๐๕๑ เป็นมรณบัตร ใช้สำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
- (๓) ท.ร. ๐๗๑ เป็นใบแจ้งการย้ายที่อยู่ ใช้สำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
- (๔) ท.ร. ๓๘ ก เป็นทะเบียนประวัติสำหรับลงรายการบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน
- (๕) ท.ร. ๓๘ ข เป็นแบบรับรองรายการทะเบียนประวัติของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน ซึ่งคัดจากฐานข้อมูลทะเบียนประวัติด้วยระบบคอมพิวเตอร์

ประกาศ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) สุจิต ปัจฉินันท์

(นายสุจิต ปัจฉินันท์)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง

ข้อกำหนดเกี่ยวกับเลขประจำตัวประชาชนของบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามระเบียบ
สำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจและจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

พ.ศ. ๒๕๔๘

อนุสนธิตามข้อ ๖ วรรคท้าย ของระเบียบสำนักทะเบียนกลาง ว่าด้วยการสำรวจ
และจัดทำทะเบียนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน พ.ศ. ๒๕๔๘

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง กำหนดเลขประจำตัวประชาชนสำหรับบุคคลที่ไม่มีสถานะ
ทางทะเบียน ประกอบด้วยเลข ๑๓ หลัก แบ่งออกเป็น ๕ ส่วน (0-0000-00000-00-0) ได้แก่

ส่วนที่ ๑ ประกอบด้วยเลข ๑ หลักเป็นเลขศูนย์

ส่วนที่ ๒ ประกอบด้วยเลข ๔ หลัก หมายถึง เลขรหัสสำนักทะเบียนที่สำรวจ
และจัดทำทะเบียนประวัติบุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียน

ส่วนที่ ๓ และส่วนที่ ๔ รวมกันประกอบด้วยเลข ๗ หลัก หมายถึง ลำดับที่
ของบุคคลในแต่ละสำนักทะเบียน โดยสองหลักแรกของส่วนที่ ๓ กำหนดเป็นเลข ๘๘ หมายถึงกลุ่ม
บุคคลที่ไม่มีสถานะทางทะเบียนตามระเบียบนี้

ส่วนที่ ๕ ประกอบด้วยเลข ๑ หลัก หมายถึง เลขตรวจสอบความถูกต้องของ
เลขประจำตัวแต่ละชุดตัวเลข

ให้ไว้ ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๔๘

(ลงชื่อ) สุจิต ปัจฉินันท์

(นายสุจิต ปัจฉินันท์)

ผู้อำนวยการทะเบียนกลาง